

РЕШЕНИЕ

с.Бехтерево

КАРАР

№ 48

31 января 2022 года

"Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советының норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза үткөрү тәртибе турында"

"Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, "норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында" 2009 елның 17 июлендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законнар, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә "норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында" 2010 елның 26 февралендәге 96 номерлы карары, "Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору турында" 2006 елның 4 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының "норматив хокукый актларга һәм аларның проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында" 2009 елның 17 декабрендәге 01-02/57 номерлы боерыгына таянып, Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советы

Карар:

1. Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советының норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза үткөрү тәртибен кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Раис

Н.В.Кусаев

Кушымта
Бехтерев авыл советы карары буенча
Алабуга авыл жирлеге башлыгы
Зэй муниципаль районы
Татарстан Республикасы Президенты
2012 елның 31 " гыйнвары, № 48
Тәртип

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советының норматив хокукый актларына һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза үткөрү

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге тәртип норматив хокукый актларга һәм Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советының норматив хокукый актлары проектларына коррупциягә каршы экспертизаның хокукый һәм оештыру нигезләрен билгели.

1.2. Коррупциягә каршы экспертизаның бурычы-норматив хокукый актларда һәм норматив хокукый актлар проектларында булган коррупциячел факторларны ачыклау, бетерү өчен тәкъдимнәр әзерләү.

1.3. "Норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында" 2009 елның 17 июлендәге 172-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә норматив хокукый актларның (алга таба - актлар), норматив хокукый актлар проектларының (алга таба-актлар) нигезләмәләре коррупция факторлары булып тора - хокук кулланучы өчен нигезсез рәвештә киң кулланылышта булган чикләренә яисә гомуми кагыйдәләрдән искәртмәләренә нигезсез куллану мөмкинлеген билгели торган актлар проектлары, шулай ук гражданның һәм оешмаларга билгесез, авыр үтәләр торган һәм (яисә) авыр таләпләр булган һәм шул рәвешле коррупция күренешләре өчен шартлар тудыручы нигезләмәләр.

1.4. Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советы актлары һәм актларына карата, аларга хокукый экспертиза һәм аларны куллану мониторингы үткәргәндә Коррупциягә каршы экспертиза үткөрелә.

1.5. Актлар һәм актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза үткөрү Россия Федерациясенең Хөкүмәтенен 2010 елның 26 февралендәге 96 номерлы карары (алга таба - Методика) белән расланган норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза үткөрү методикасы (алга таба - авыл жирлеге башлыгы) нигезендә Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге башлыгы (алга таба-авыл жирлеге башлыгы) билгеләнгән вазыйфаи зат тарафыннан үткөрелә.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының структур бүлекчәләре житекчеләре катнашында киңәшмә

2.1. Актларга һәм актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза ясау акт проектларына хокукый экспертиза ясау һәм аларны куллану мониторингы барышында вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнгән.

2.2. Коррупциягә каршы экспертиза үткөрү өчен актлар проектлары акт проектының эшләү өчен җаваплы затлар (алга таба - эшләүче), вазыйфаи затка җибәрелә.

2.3. Акт проекты Коррупциягә каршы экспертизага кергәндә вазыйфаи зат кирәкле мәгълүматларны исәпкә алу журналына кертеп һәм акт проектына коррупциягә каршы экспертиза үткөрә.

2.4. Вазыйфаи зат, кирәк булган очракта, коррупциягә каршы экспертизаны гамәлгә ашыру процессында, өстәмә материаллар яки мәгълүматны әзерләүчеләрдән

соратып ала һәм ала. Соратып алына торган материаллар һәм мәгълүмат соратып алу мизгеленнән вазыйфаи затка өч көн эчендә бирелергә тиеш.

2.5. Коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан раслана торган форма буенча акт проектларына коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре буенча вазыйфаи зат тарафыннан эзерләнә торган Бәяләмәдә чагыла.

Бәяләмә тәкъдим итү характерына ия һәм акт проектын эшләүче тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш.

2.6. Коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре буенча бәяләмә вазыйфаи зат тарафыннан имзалана.

2.7. Коррупциягә каршы экспертиза үткәргәндә ачыкланган коррупция күренешләре өчен шартлар тудыруга ярдәм итүче нигезләмәләр проектны эшләүче тарафыннан проектны эшләп бетерү стадиясендә, проектны эшләүченең коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре белән танышканнан соң, өч көн эчендә бетерелергә тиеш. Актның эшләнәп беткән проекты, кабат экспертиза үткөрү өчен, вазыйфаи затка жиберелә.

2.8. Бәяләмәдә күрсәтелгән коррупциоген факторларны бәяләгәндә барлыкка килә торган каршылыklar Килештерү киңәшмәләре уздыру юлы белән хәл ителә.

2.9. Акт проектларына коррупциягә каршы экспертиза үткөрү вакыты алар кәргән көннән ун көн тәшкил итә.

2.10. Акт проекты, вазыйфаи зат бәяләмәсе белән бергә, гамәлдәге законнар һәм Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Бехтерев авыл җирлеге һәм Алабуга шөһәр прокуратурасы арасында төзелгән килешү нигезендә, әлеге актны кабул итүнең планлаштырылган датасына 7 көн кала Алабуга шөһәре Прокуратурасына жиберелә.

2.11. Элегрәк расланган гамәлдәге актлар буенча Коррупциягә каршы экспертиза мониторинг тәртибендә үткөрелә.

Коррупциягә каршы экспертиза үз көчен югалткан яки юкка чыгарылган норматив хокукый актларга карата үткөрелми.

2.12. Яңа кабул ителгән актлар буенча Коррупциягә каршы экспертиза аларны кабул иткән көннән алып ун көн эчендә үткөрелә (кабул ителгән актның эчтәлеген аның проекты белән чагыштырганда үзгәртми торган орфографик хаталарны һәм тасвирламаларны төзәтү искәrmә булып тора).

2.13. Элегрәк расланган гамәлдәге актларга коррупциягә каршы экспертиза үткәргәндә төзелә торган бәяләмә мәжбүри характерда.

3. Коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре турында мәгълүмат

3.1. Коррупциягә каршы экспертизага кәргән актлар проектлары турында белешмәләр коррупциягә каршы экспертизага кәргән норматив хокукый актлар проектларын исәпкә алу журналында чагылдырыла. Коррупциягә каршы экспертизага яңа кабул ителгән актлар турында белешмәләр коррупциягә каршы экспертизага кәргән норматив хокукый актларны исәпкә алу журналында чагылдырыла.

3.2. Исәпкә алу журналлары үз эченә ала:

- актның (акт проекты)исеме;
- коррупциягә каршы экспертизага акт (акт проекты) керү датасы;
- эшләүче турында мәгълүмат;
- коррупциягә каршы экспертиза үткәргән вазыйфаи затның фамилиясе;
- коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре (коррупциоген факторлар ачыкланган очракта-аларның саны һәм кыскача характеристика);
- төзәтмәләр кертү (проектны эшләп бетерү өчен тапшыру)турында акт эзерләү өчен бәяләмә жиберү датасын ; ;

- актны кертү һәм кабул итү турында, үзгәрешләр кертү турында (акт проектын эшләр бетерү һәм кабул итү турында) белешмәләр-кертү датасы, экспертиза нәтижеләре (кабат экспертиза), Актны кабул итү датасы.

4. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының структур бүлекчәләре житәкчеләре катнашында киңәшмә

4.1 Коррупциягә каршы бәйсез экспертиза методикага туры китереп, Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан аккредитацияләнгән юридик затлар һәм физик затлар тарафыннан башкарыла.

4.2. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышы, ведомствоара характердагы оешмаларның хокукый статусын билгели торган актлар проектларына коррупциягә каршы бәйсез экспертиза үткөрү мөмкинлеген тәэмин итү максатларында, әлеге проектларны коррупциягә каршы экспертизага жиберү көненә туры килә торган акт проектларын эшләүчеләр әлеге проектларны сайтта урнаштыралар esia.tatar.ru "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә электрон почта адресы күрсәтелгән, коррупциягә каршы бәйсез экспертиза нәтижеләре буенча бәяләмәләргә кабул итә башлау һәм тәмамлау датасы. Коррупциягә каршы бәйсез экспертиза үткөрү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш.

4.3. Коррупциягә каршы бәйсез экспертиза нәтижеләре Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан раслана торган формада чагылдырыла.

4.4. Коррупциягә каршы бәйсез экспертиза нәтижеләре буенча бәяләмә тәкъдим итү характерына ия һәм ул жиберелгән зат тарафыннан аны алган көннән 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан актлар һәм актлар проектларына коррупциягә каршы бәйсез экспертиза үткөрү буенча экспертлар сыйфатында аккредитацияләнгән юридик затларга һәм физик затларга карау нәтижеләре буенча, Бәяләмәдә ачыкланган коррупциоген факторларны бетерү ысулы турында тәкъдим булмаган очрактан тыш, мотивлаштырылган җавап жиберелә.

4.5. Норматив хокукый актларга (норматив хокукый актлар проектларына) коррупциягә каршы бәйсез экспертиза үткөрү рәхсәт ителми:

а) хөкем ителмәгән яки түләнмәгән хөкем ителгән гражданныр;

б) коррупцион хокук бозу кылган өчен ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү (вазыйфадан азат итү) рәвешендәге түләтүләр ышаныч югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелгән гражданныр;

в) «норматив хокукый актларга һәм норматив хокукый актлар проектларына коррупциягә каршы экспертиза турында» 2009 елның 17 июлендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 1 өлешенә 3 пунктында күрсәтелгән органныр һәм оешмаларда эшчәнлек алып баручы гражданныр;;

г) халыкара һәм чит ил оешмалары;

д) чит ил агенты функцияләрен башкаручы коммерцияле булмаган оешмалар.

5. Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирилеге Советының норматив хокукый актлары мониторингы

5.1. Актлар мониторингы законнарга каршы килә торган актларны ачыклауны, шулай ук аларны кулланганда гамәлдәге актларның коррупцион факторларын бетерүне тәэмин итә.

5.2. Актлар мониторингы авыл жирилеге башлыгы тарафыннан ел саен раслана торган норматив хокукый актларга мониторинг планы (алга таба - актлар мониторингы планы) нигезендә үткәрелә. Жирилек башлыгының тиешле йөкләмәсе булган очракта актларга мониторинг ясау актларны мониторинглау планына үзгәрешләр кертемчә башкарыла.

5.3. Актлар мониторингы планы проекты вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге инициатива субъектлары тәкъдимнәре нигезендә эшләнә:

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары;

- гражданлык жәмгыяте институтлары.

5.4. Әлеге Нигезләмәнең 5.3 пунктында күрсәтелгән инициатива субъектлары (алга таба - инициатива субъектлары) актлары мониторингы планы проектына тәкъдимнәр әзерләгәндә исәпкә алына:

Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә еллык юлнамасы белән билгеләнгән Россия Федерациясе законнарын үстерүнең төп юнәлешләре;

Россия Федерациясе Хөкүмәте эшчәнлегенең төп юнәлешләре;

Россия Федерациясе Конституция суды, кеше хокуклары буенча Европа Суды, Россия Федерациясе Югары суды карарлары;

Татарстан Республикасы законнарын үстерүнең Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына еллык юлнамасында билгеләнгән төп юнәлешләре;

тиешле чорга Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты эшчәнлегенең төп юнәлешләре;

Татарстан Республикасы Конституция суды, Татарстан Республикасы Югары суды карарлары;

Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының территориаль органы, Алабуга шәһәр прокуратурасы тәкъдимнәре.

5.5. Норматив хокукый актлар мониторингы планы проектына тәкъдимнәрдә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советының актлар мониторингы планына кертү, аларны мониторинг планына кертү кирәклеген нигезләү, инициатива субъекты исемә һәм акт мониторингын үткөрү вакыты булырга тиеш.

5.6. Актлар мониторингы планы проектына тәкъдимнәр ел саен агымдагы елның 1 ноябрәне кадәр тапшырыла.

5.7. Вазыйфаи зат инициатива субъектларыннан кергән тәкъдимнәрне анализлый, норматив хокукый актларга мониторинг планы проектын формалаштыра һәм агымдагы елның 1 декабрәне кадәр аны жирлек башлыгына раслауга кертә.

5.8. Актлар мониторингы планы ел саен 31 декабрьгә кадәр авыл жирлеге башлыгы тарафыннан раслана.

5.9. Акт мониторингын үткөрү вазыйфаи зат тарафыннан актлар мониторингы планы белән билгеләнгән срокта гамәлгә ашырыла.

5.10. Акт мониторингы нәтижеләре вазыйфаи зат тарафыннан әзерләнә торган һәм субъектка жибәрелә торган Бәяләмәдә чагыла. Үткәрелгән мониторинг нәтижеләре буенча инициатива субъекты, актлар мониторингы планы белән билгеләнгән срок чыкканнан соң, утыз көн эчендә, норматив актка үзгәрешләр кертү турында яисә норматив актының яисә аның аерым нигезләмәләренең үз көчен югалтуын тану турында норматив хокукый акт проектын Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советына билгеләнгән тәртиптә әзерләүне һәм кертүне гамәлгә ашыра.

5.11. Вазифаи зат календарь ел нәтижеләре буенча актлар мониторингы планын тормышка ашыруны анализлый һәм 1 мартка кадәр жирлек башлыгына узган ел өчен актлар мониторингы нәтижеләре турында мәгълүмат бирә, анда узган ел өчен актлар мониторингы планы үтәләшенә нәтижеләр ясала (алга таба - актлар мониторингы нәтижеләре турында мәгълүмат).